

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

38. De Acrimonia & Acuto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

De Mixtura Celeritatis cum Suauitate.

CAPVT XXXVII.

Gorgon animal.

Ἡέκτωρ.

Hom. II. 8.

Stylus.

γρηγρός.

γρηγρότης.

καλὸν ἁλ-

μυρον κ-

υκτικό.

Plut. Sym-

pos. lib. 8. 9.

Pulchritu-

do lenta.

Oratio cum

forma con-

ferunt.

Demosth.

περὶ τῆς

γρηγρότης

ἐπιτομῆς

ἐπιτομῆς.

D. Hier. ad

Helio.

Virg. I.

ἄν.

Alexander Myndius, poetarum figmenta
 missa faciens, Gorgona animal esse ait
 quoddam Libyæ, quod visu perimat, si quem
 discussa iuba aspexerit; quod poetarum fabulis
 locum dedit, qui Gorgonas, Phorcyos & Ceri-
 fidas terribili aspectu haxerunt. Ex eo γρηγρο-
 φθαλμοι dicuntur trucibus oculis præditi, qui
 δὲ ἄπυρον πολὺ κ' ἔβριον habeant. Talis Hector
 memoratur ab Homero. Γρηγρὸν ὄμματ' ἔχων
 δὲ τὸ βροταλοῦ ἢ ἄρμος. Ab oculis translatum est
 à stylo. Nam stylus γρηγρός appellatur, volu-
 bilis, & celer, qui ad pulchritudinem oratio-
 nis conducit vel maximè. Nam cum suauitas
 mollem illam, & pellucidam orationem faciat,
 ne quid peccet mollitio, γρηγρότης præbet, & vim
 quandam vegetam inspirat. Sicut igitur corpo-
 ris pulchritudo lenta quædam, & profus mu-
 liebris non placet, sed vt quæ in viragine Ata-
 lanta, apud Ælianum crucis aliquid habeat
 suauitatis: simili profectò ratione, si totus sty-
 lus summa tenetudine mollesceret, nihil ha-
 beret dignitatis: quo fit, vt vibratis sententio-
 lis acueudus sit, & distinguendus, & hoc τὸ
 γρηγρὸν κ' ἰσχυρὸν nominatur. Tale est illud De-
 mosth. Νῆ Διὰ χροκόταμινθοσι γρηγρὸν ἄνθρωποι,
 κ' ὑπερβλάσσειν ἀνοία πόνουγε. ἀλλ' ὅμως θεῶ
 σω ὕς αὐτοῦς ἔτι συμπίρει γρηγρὸν τῆ πέλει.
 Miseri profectò sunt, & ingrati homines, &
 vehementer stulti, sane quidem: verum tamen
 eos incolumes esse oportet, nam vile est civi-
 tati. Vidēs, vt hæc oratio suauitatem habet,
 cum volubilitate eoninactam.

Hæc virtus clarissima est in D. Hieronymo.
 Quid hoc loco γρηγρότηρον, Nolite credere, no-
 lite esse securi, licet in modum stagni fufuma
 a quo ardeat: licet vix summa iacentis ele-
 lementi spiritu terga cuspentur: magnos hic
 campus montes habet. Intus inclusum est peti-
 culum, intus est hostis, expedite rudentes, ve-
 la suspendite, crux antennæ figurat in fron-
 tibus: tranquillitas ista, tempestas est. Simile
 est illud Virgilij.
 Fortes ceteri flammas, date vela, impellite remos
 Constat autem, vt apparet, acutis sententijs,
 verbis floridis, & incisorum crebra volubili-
 tate.

De acrimonia, & acuto.

CAPVT XXXVIII.

Hic virtuti affinis est acrimonia, quod est
 acutum, vellicans; quale est illud Cræsi in
 Lamiam deformem: audiamus pulchrum pug-
 nam. At ille acutè retorfit, vultum mihi finge-
 re non potui, mores potui. Item Virgilij:
 Cantando tu illum, aut unquam tibi fistula cera orat.
 Iam hæc fuit.
 Plena est hoc dicendi genere oratio περὶ
 τῆς ἀκροῦς, contra Æschinem; ἡ μήτηρ οὐ τοῖς περὶ σὺ
 μεθ' ἡμερὶ οὐ γὰρ αἰεὶ οὐ τῶ κλισίῳ τῶ πρὸς τῶ
 Καλαμῆτι ἢ οἱ γραμῆτι, τὸν χαλὸν ἀνδρείαντα
 κ' Ἰταλιανιστὴν ἀρον ἐξέδρασε. Mater tua in
 porticu, aut eliso, cum Calamito heros diurnas nu-
 ptias celebrans pulchram statuam, & tertiarum a-
 fforem paritum summum te educauit; & illud in
 ambiguo.

Quis negat Ænea magna de stirpe Nerone?
 Suuuis hic matrem, iustulus ille patrem.
 Alia sunt acumina grauiâ, quæ & hoc genus
 elaboratæ orationis maximè venustant, qui-
 bus affluunt Serenæ controuersie. Sed & Pa-
 tres; vt D. Ambrosius, & D. Augustinus, hoc
 dicendi genus consecrati sunt. Sic D. Ambrosi-
 lib. de virginitatibus, de sancta Agnete. Fuitne in
 illo corpusculo vulnere locus? & quæ non ha-
 buit quo ferrum reciperet, habuit quo ferrum
 vinceret? Nunc furentis mucroni militis totâ
 offert corpus, mori adhuc nescia, sed parata, &
 nouum martyrij genus, nondum idonea pœ-
 næ, & iam matura victoriæ; certare difficilis,
 facilis coronari, magisterium virtutis imple-
 uit, quæ præiudicium vehebat aratis.

De methodo suauitatis.

CAPVT XXXIX.

Hæc suauitatis virtus spectatur, vt cæte-
 ra; in rebus, verbis, & structura verborum.
 Quinque sunt, quæ in rebus pariunt suauita-
 tem; inuisa, inaudita, noua, ad summum quæ
 permotionem afferunt, & moratæ sunt dicta.
 Noua dixi, & inaudita, idcirco res omnes
 fabulosa placent, quibus, & summi auctores
 nonnuquam stylam ad aucupium volu-
 pratis asperguat. Tale est illud Platonis.
 Οτι

Suauitatis
 methodus
 quibus re-
 bus constat.
 Plato in
 conuivio.